

FAIRTRADE
FINLAND

Reilu kauppa Suomessa

2021

**Reilu toimeentulo
on ihmisoikeus**

**Yhdessä olemme
reilusti enemmän**

**Reilumpi
tulevaisuus**

Reilumpi tulevaisuus

2020-LUVUN ALKU tullaan muistamaan ilmastokriisistä, pandemiasta ja sodasta. Pääallekkäisillä kriiseillä on suuri vaikutus myös Reilun kaupan tuotteita kasvattaviin viljelijöihin ja työntekijöihin. Ilmastokriisi uhkaa kokonaisia elinkeinoja pysyvästi, ja pandemia on sotkenut terveyskriisin ohessa toimitusketjuja ja kasvattanut tuotantokustannuksia.

Euroopassa käytävän sodan ja sen tuoman epävakauden vaikutuksia voi vasta arvailla. Monia köyhiä maita uhkaa ruokakriisi, ja energian hinnan nopea nousu saattaa syöstä alkutuottajat aiempaakin suurempaan ahdinkoon niin Suomessa kuin Reilun kaupan toimitusketjujen alkupäässä. Talouden haasteet, ruuan hinnannousu, alkutuottajien ahdinko ja yleinen epävarmuus voivat kaikki muuttaa kulutuskäyttäytymistä monella tavalla.

Reilu kauppa kohtaa kriisien värittämän ajan vahvalta ja vakaalta pohjalta. Pystyimme reagoimaan pandemian akuutteihin ongelmiin nopeasti, ja onnistuimme hankkimaan ja ohjaamaan tuottajayhteisöille merkittävää lisätukea kriisistä selviämiseen. Suomessa kahviloiden ja ravintoloiden rajoitettu aukiolo näkyi muun muassa Reilun kaupan kahvin menekissä, mutta kaiken kaikkiaan Reilun kaupan asema on sekä Suomessa että maailmalla ennallaan. Kun tarjontaa on, reiluja tuotteita päätyy ostokoreihin samaan tahtiin kuin ennenkin – ja monissa maissa Reilu kauppa on jatkanut jopa nopeaa kasvua myös poikkeusoloissa.

Samalla toimintamme kasvaa uusien, perinteistä Reilu kauppa -sertifiointia täydentävien vastuullisuuspalveluiden sekä ulkoministeriön rahoittaman ohjelmatyön myötä.

Epävarma maailmantilanne on kiinnittänyt huomiomme kotimaisten viljelijöiden ahdinkoon ja Suomen huoltovarmuuteen, mutta samalla vahvistuu myös globaali, valtioiden rajat ylittävä välittäminen ja yritysten vastuu toimitusketjujen toisessa päässä tapahtuvista asioista. Varsinkin Euroopassa yritys vastuun merkitys korostuu velvoittavan lainsäädännön myötä. Olemme osaltamme vaikuttaneet aktiivisesti siihen, että sääntely tukee kunnianhimoista yritys vastuuta ja tekee siitä yrityksille aiempaakin vahvemman kilpailuedun.

Tässä katsauksessa kertaamme parhaat palat toiminnastamme vuonna 2021. Reilun kaupan tehtävä ja tavoitteet ovat nyt ajankohtaisempia kuin koskaan aikaisemmin – tehdään tulevaisuudesta yhdessä vieläkin reilumpi!

Janne Sivonen

Reilu kauppa ry:n
toiminnanjohtaja

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot kasvoivat edellisvuodesta 22,3 % ja olivat 3,8 M €, joista lisenssitulojen osuus oli 1,3 M € ja kehitysyhteistyön 2,3 M €. Ulkoministeriön tuki kehitysyhteistyölle oli 1,5 M €.

Reilun kaupan myynti Suomessa 2021

REILUN KAUPAN volyymituotteet banaani ja kahvi ovat kärsineet koronan aiheuttamista ongelmista ja myynti tippui molemmissa tuoteryhmissä. Tuotteiden myynti kärsi esimerkiksi hotelli-, kahvila- ja ravintola-alan koronarajoituksista. Vastaavasti kukkien lisäksi puuvillan menekki lisääntyi erityisesti työvaatepuolella.

Suomen myynneistä kertyi Reilun kaupan lisää yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Suomalaiset käyttivät keskimäärin 49 € Reilun kaupan tuotteisiin vuodessa (vuonna 2020 vastaava luku 41 €). Reilun kaupan tuotteiden myynnin arvo palasi kasvusuuntaiseksi (+19 %) koronapudotuksen jälkeen. Kasvun ja pudotuksen aiheutti erityisesti horeca-kahvin myynnin lasku ja palautuminen.

Edgar Chasquero Ocaña on perulainen kahvinviljelijä, joka on mukana Reilun kaupan CENFROCAFE- osuuskunnassa. Kuvaaja Christoph Köstlin.

"Reilun kaupan kukkien myynti on toipunut hienosti ensimmäisen koronavuoden 2020 notkahduksesta ja on korkeampi kuin koskaan. Myynti ylitti ensimmäisen kerran 57 miljoonaa kukkavartta ja Suomi on per capita -myynnillä laskettuna Reilun kaupan kukkien kärkimyyntimaita!"

Tuija Kopra

kaupallisen työn päällikkö

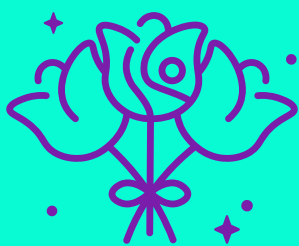
Kahvi 1,6M kg
-1,4 %

Banaani 18M kg
-1,6 %

Kaakaopavut 1,4M kg
-7 %

Kukat 57 M kukkavartta
+7 %

Viini 900 000 litraa
-2 %

Raakapuuvilla (cotton lint)
560 000 kg
+5 %

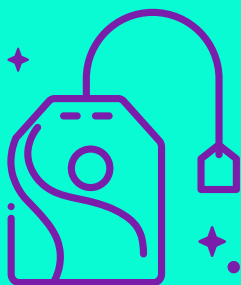
Muut hedelmät (ei banaani)
550 000 kg
+325 %

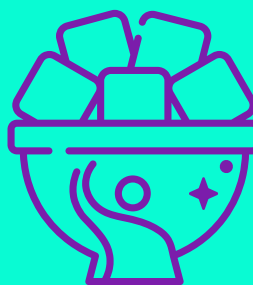
Hunaja 60 000 kg
-14 %

Mehu 110 000 litraa
+18 %

Tee 40 000 kg
-5 %

Sokeri 1,1M kg
+15 %

Baltian kasvutarina jatkuu

REILU KAUPPA on vahvistanut asemaansa Baltian markkinoilla. Yritysvastuun ja vastuullisen kulutuksen merkitys on viime vuosina kasvanut huomattavasti Virossa, Latviassa ja Liettuassa – ja se heijastuu myös Reilun kaupan tuotteiden kysyntään. Suosituimpia Reilun kaupan tuotteita ovat kahvi, suklaa, banaanit, sokeri ja

jäätelö. Tuotteiden volyymimääräinen myynti lähes tuplaantui. Myynnin arvo Baltian maissa yhteenlaskettuna kasvoi 60 % edellisvuoteen verrattuna. *Fairtrade October* -kampanja toteutettiin ensimmäistä kertaa jokaisessa Baltian maassa virolaisen kumppanijärjestömmme Mondon johdolla.

Myynnin arvojen nousu maittain

Viro
+12 %

Myydyimmät tuoteryhmät

1. Suklaa ja keksit
2. Jäätelö
3. Kahvi ja tee
4. Kukat

Latvia
+50 %

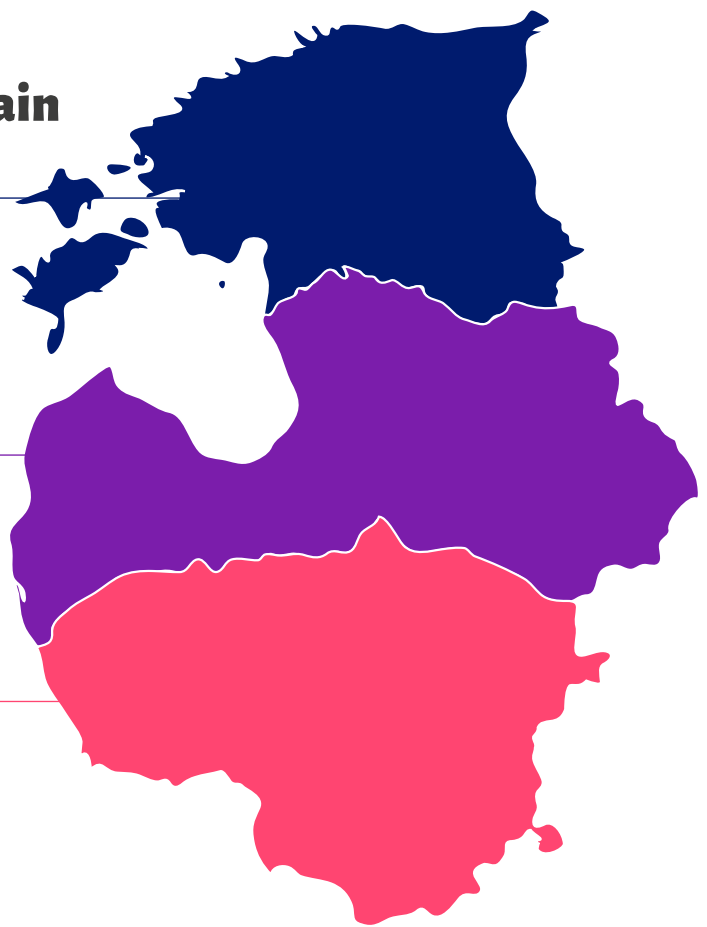
Myydyimmät tuoteryhmät

1. Suklaa ja keksit
2. Jäätelö
3. Sokeri
4. Kahvi ja tee

Liettua
+79 %

Myydyimmät tuoteryhmät

1. Suklaa ja keksit
2. Jäätelö
3. Hedelmät
4. Kahvi ja tee

"Tähän asti päähuomio on ollut nuorissa, mutta nyt fokuksemme laajenee päättäjiin, valmistajiin, tuottajiin ja ostajiin. Reilun kaupan kuukausi on ollut suuri tapahtuma Virossa, ja nyt sitä halutaan kasvattaa myös Latviassa ja Liettuassa."

Jana Jesmin

Baltian maiden asiakkuuspäällikkö

Kampanjat ovat tärkeää äänitorvi

REILUN KAUPAN viikko on vuoden tärkein kampanjamme. Kaupalliset sidosryhmämme, arvonimikumppanimme sekä jäsenjärjestömme osallistuvat aktiivisesti yhteisen viestin levittämiseen. Vuoden 2021 *Pienillä teoilla on reilu vaikutus* -kampanjan kulmakivinä olivat animaatiot ilmastomuutoksen vaikutuksista kahvin, kaakaon, banaanin, puuvillan ja ruusun viljelyyn.

Reilu kauppa ry on järjestänyt Reilu kahvitauko -tapahtumaa vuodesta 2008 lähtien ja siihen osallistuu laajalla rintamalla yrityksiä, kahviloita, oppilaitoksia ja harrastusporukoita. Vuonna 2021 järjestimme Reilun kahvitauon myös eduskuntatalossa yhdessä eduskunnan globaaliryhmän kanssa. Tapahtuman teemoina olivat Reilun kaupan yritys vastuulakivaatimukset sekä ilmastomuutoksen vaikutukset viljelyyn ja viljelijöiden ilmatoroituskannanotto. Vuoden 2021 Reilu kahvitauko järjestettiin osana Reilun kaupan

viikkoa ja kampanjaa varten luotiin uusi slogan "It's Fair o'clock".

Muita tärkeitä kampanjoita olivat erilaiset YK:n teemapäivät tai muut sesonkiin liittyvät päivät tai viikot. Vaikuttamistyön pääkampanjat olivat vastuullisuusmerkkien yhteinen *Vaikuta hankinnoilla* -kuntavaalikampanja sekä järjestöjen yhteinen kampanjointi kunnianhimoisen yritysvastuulain puolesta. Teimme monen vaikuttajan kanssa yhteistyötä sosiaalisen median kanavissa vaikuttamis- ja tuotesisällöillä.

Kansainvälinen yhteistyö Fairtrade Internationalin ja muiden kansallisten Reilun kaupan yhdistysten kanssa tiivistyi viestinnässä ja markkinoinnissa brändiuudistuksen myötä. Teimme vuoden aikana monta yhteiskampanjaa, joissa mm. suklaapäivää nostettiin yhteisillä sisällöillä esille heinäkuussa.

Pienillä teoilla on reilu vaikutus

60%

vähennys **puunkäytössä** kenialaisilla kahviloilla

30%

pienempi ympäristövaikutus Reilun kaupan puuvillantuotannossa

Kaakaontuotanto voi

loppua kokonaan

ilmastonmuutoksen pahentuessa

29%

parempi banaanisato Reilun kaupan koulutusohjelmalla

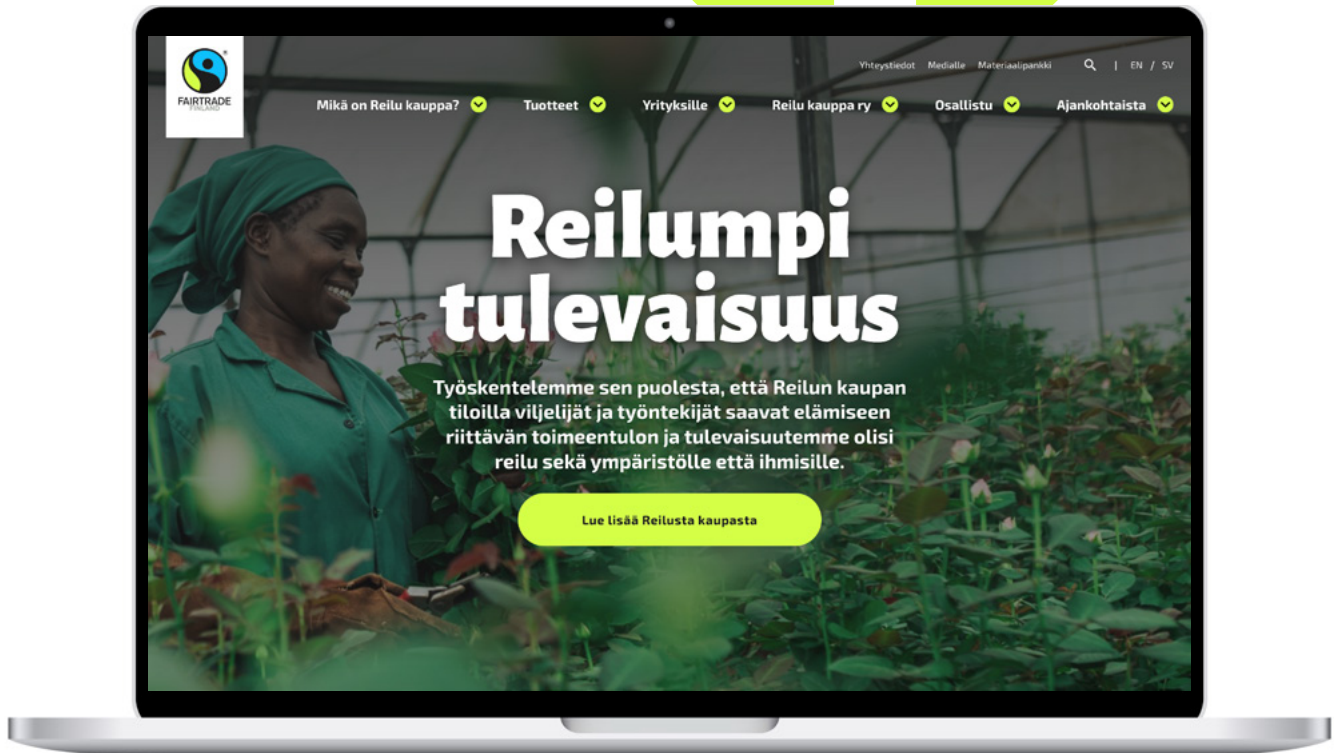
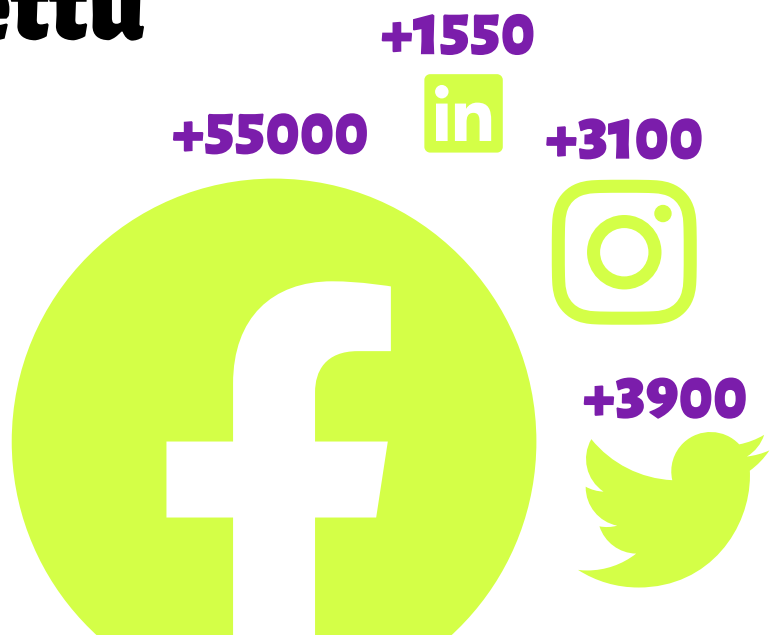
Kenialaisten Reilun kaupan ruusujen **hiilijalanjälki** on

82%

pienempi kuin hollantilaisten ruusujen

Uusi, kirkastettu brändi-ilme

KOKO REILUN kaupan globaali verkosto on saanut uuden kirkastetun brändi-ilmeen. Reilu kauppa ry oli ensimmäisten joukossa hyödyntämässä brändielementtejä verkkosivuuksien uudistuksen myötä. Uudessa brändissä korostuvat Reilulle kaupalla tärkeät arvot vastuullisuus, kunnioitus ja kumppanuus.

"Uusi ilme antaa loistavat raamit tukea Reilun kaupan päätavoitetta eli vaikuttaa vastuulliseen kaupankäyntiin ja kuluttamiseen. Toivomme, että verkkosivut ovat ennen kaikkea käyttäjäystävällisemmät ja hyödyllinen tiedonlähde."

Marika Laine

markkinoinnin asiantuntija

Viljelijöiden ilmasto- kannanotto

1,8 miljoonaa Reilun kaupan viljelijää vaatii päätöksentekijöitä pitämään lupauksensa ilmastotukirahoituksesta COP26-ilmastokokouksen alla. Viljelijät varoittavat ruuan tuotannon olevan vaarassa, jos päästöt eivät vähene eikä sään ääri-ilmiöihin sopeutumista tueta.

“Kasvatamme ruuan ja tarjoamme sen ruokapöytiin ympäri maailman, mutta puutteelliset ilmastotoimet ovat vaaranteet elinkeinomme. Nykyinen päästötaso aiheuttaa muun muassa sään ääri-ilmiöitä, jotka kuivattavat peltomme yhtenä päivänä ja laittavat ne tulvimaan seuraavana. Meille on luvattu ilmasto-rahaitusta, jotta voisimme jatkaa ruuan kasvattamista muuttuvista sääilmiöistä huolimatta. Nämä tuet eivät ole vielä saavuttaneet meitä.”

Gnankou Ferdine Koye viljelee kaakaota Norsunluurannikolla ja on mukana Reilun kaupan osuuskunnassa. Kuvaaja Christoph Köstlin.

Edistämme yritysvastuulakia ja vastuullisia julkisia hankintoja

KUNNIANHIMOISEN YRITYSVASTUULAIN säätäminen sekä EU- että kansallisella tasolla oli vaikuttamistyömme keskiössä. Vuonna 2021 määrittelimme Reilun kaupan yritysvastuulakitavoitteet yhteistyössä eri maiden Reilun kaupan organisaatioiden kanssa ja teimme niitä tunnetuksi lainvalmistelijoille, päättäjille, yrityksille ja kansalaisille.

Reilu yritysvastuulaki

- koskee yrityksen koko arvoketjua
- tähtää elämiseen riittävän palkan/ansion turvaamiseen yritysten hankintaketjuissa
- edellyttää yrityksen omien ostokäytäntöjen vaikutusten tarkastelemista
- edistää sidosryhmävuoropuhelua.

Teimme lisäksi vaikuttamistyötä liittyen metsäkatoa ehkäisevään EU-sääntelyesitykseen, joka koskee mm. kaakaota ja kahvia sekä EU:n yleisen tullietuusjärjestelmän uudistamiseen niin, että se suosisi kestävästi tuotettuja tuotteita.

Vastuulliset julkiset hankinnat

Vastuullisempien julkisten hankintojen puolesta kampanjoimme kuntavaaleissa #vaikutahankinnoilla-teemalla yhdessä Pro Luomun ja Ympäristömerkit Suomen kanssa. Vaalien alla keräsimme kuntavaaliehdokailta sitoumuksia vastuullisten hankintojen edistämisestä. Sitoumuksen allekirjoitti lähes 1000 kuntavaaliehdokasta, joista noin 400 pääsi valtuustoon. Koulutimme tuoreita kuntapäättäjiä ja teemme heille säännöllisesti ilmestyvää uutiskirjettä.

Jatkoimme tiivistä yhteistyötä yritysvastuuvierailuun FIBSin kanssa järjestämällä suosittuja

webinaareja ja valmennuksia ihmisoikeuksista yritysten arvoketjuissa, mm. elämiseen riittävistä palkoista ja ansioista.

Julkaisimme Kohti vastuullisia tekstiilivalintoja -oppaan

Julkisia hankintoja tehdään Suomessa vuosittain 35 miljardilla eurolla, ja merkittävä osa hankinnoista on työvaatteita ja tekstiilejä. Vastuullisilla tekstiilihankinnoilla voidaan suojella ympäristöä ja ihmisiä ympäri maailman: säästää energiaa ja luonnonvaroja sekä edistää työ- ja ihmisoikeuksia. [Reilu kauppa ry teetti aiheesta oppaan, joka on ladattavissa vapaasti verkkosivuiltamme.](#)

Meitä on paljon!

Korkeakouluyhteistyön fokuksena kestävä kehitys

Jäsenjärjestö- ja arvoniemyhteistyö kuntien ja kaupunkien, korkeakoulujen, seurakuntien sekä koulujen kanssa jatkui tiiviinä. Osana Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) viestintä- ja globaalikasvustushanketta pääsimme mukaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen podcasteihin ja Instagram live-lähetysiin. Toteutimme myös Porin kaupungin Reilun kaupan kaupunki-toiminnan kautta saadun viestinnällisen yhteistyöprojektin Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa.

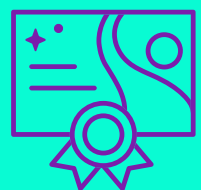
8

Reilun kaupan korkeakoulua

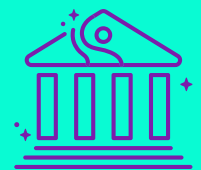
120+

Reilun kaupan seurakuntaa

7

Reilun kaupan koulua

16

Reilun kaupan kaupunkia

30

jäsenjärjestöä

satoja työpaikkoja ja vapaaehtoisia

"Reilu kauppa on vaatinut yritys vastuulakia jo vuosia. Teemme kaikkemme, jotta laista saadaan sellainen, että se aidosti ehkäisee ihmisoikeusrikkomuksia ja suojelee toimitusketjujen haavoittuvimmassa asemassa olevia ihmisiä. Kaikilta yrityksiltä tulee edellyttää vastuuta."

Joseetta Nousjoki

vastuullisuuspäällikkö

Kehitysyhteistyöohjelma ohjelmakausien taitteessa

VUONNA 2018 käynnistynyt kehitysyhteistyöohjelma Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa vietiin loppuun ohjelmasuunnitelman mukaisesti. Varsinainen ohjelma kattoi yhteensä 14 hanketta 9 maassa. Hankkeilla edistettiin pienviljelijöiden ja maataloustyöntekijöiden kestävämpää toimeentuloa sekä työehtoja- ja oikeuksia muun muassa koulutuksella, eri osapuolten neuvotteluilla sekä palveluiden kehittämällä. Jokaisessa hankkeessa parannettiin ympäristökestävyyttä,

haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten elämänlaatua ja sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Reilun kaupan kehitysyhteistyö vahvistuu entisestään seuraavien neljän vuoden aikana. Ulkoministeriö myönsi Reilu kauppa ry:lle yhteensä 7,1 miljoonaa euroa valtionavustusta ohjelman toteutukseen vuosille 2022–2025. Uusi ohjelma painottuu entistä vahvemmin Afrikkaan.

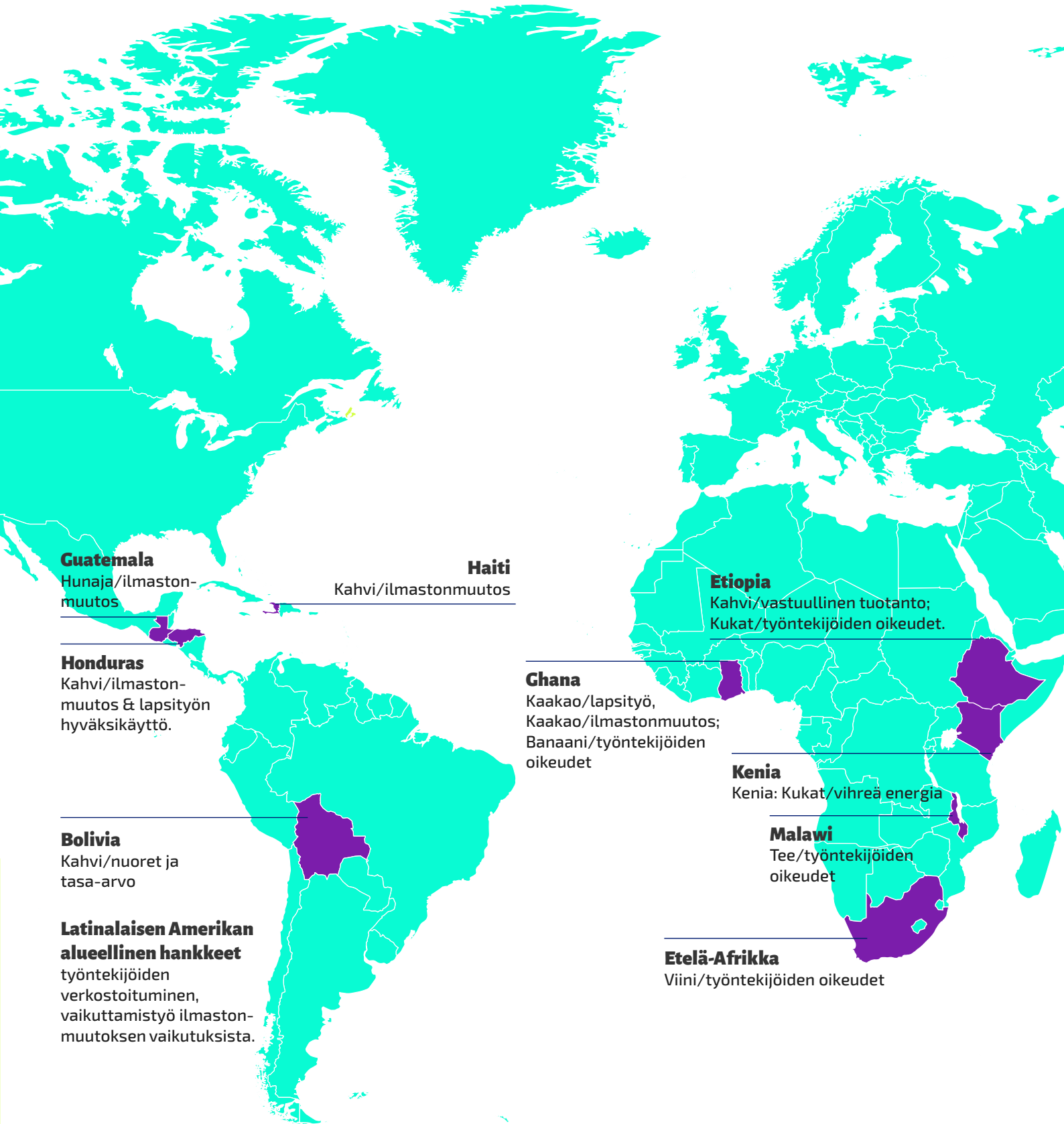
Kehitysyhteistyöhankkeessa Kenian kukkatiloilla edistetään työntekijöiden hyvinvointia ja ympäristön kestäväää käyttöä tukemalla puhtaiden ja ympäristöä säästävien energiaratkaisujen käyttöönottoa. Kuvaaja Christoph Köstlin.

"Ohjelmatyö vahvistaa haavoittuvien työntekijöiden ja viljelijöiden järjestöjen kapasiteettia ja kehittää niiden toimintaympäristöä. Alkavan ohjelman punaisena lankana on Ketään ei jätetä jälkeen, ja tämän merkitys on vain kasvanut pandemian aiheuttaman kehityksen hidastumisen takia."

Teemu Sokka
ohjelmapäällikkö

Ohjelmakauden 2018–2021 kehityshankkeet

HREDD-osaamiskeskus

HREDD-OSAAMISKESKUS JOHTAA yritysten ihmis- oikeusvastuuseen ja huolellisuusvelvoitteeseen (Human Rights and Environmental Due Diligence, HREDD) liittyvää työtä Reilun kaupan verkostossa maailmanlaajuisesti. Osaamiskeskus rakentaa verkostomme osaamista, yrityspalveluita, ajatus- johtajuutta ja vaikuttamistyötä.

Vaikuttamistyössä keskityimme Reilun kaupan järjestöjen keskinäisen, konkreettisen yhteis- työn syventämiseen. Erityisesti vahvistimme viljelijöiden ja työntekijöiden näkökulmaa EU:n HRDD- direktiivin neuvotteluissa. Julkistimme koko Reilun kaupan verkoston yhteiset suositukset EU- direktiiville sekä urauurtavan kannanoton siitä,

millainen rooli vapaaehtoisille vastuullisuusaloit- teille tulisi antaa HRDD-laeissa.

Miten Reilu kauppa vähentää ihmisoikeusongel- mia tuotantoketjuissa -julkaisu käsittelee Reilun kaupan merkitystä ja toimintatapaa keskeisille sidosryhmille. Julkaisu on suunnattu esimer- kiksi kansalaisjärjestöissä, yrityksissä, korkea- kouluissa tai ministeriöissä työskenteleville asiantuntijoille. Julkaisu on käännetty usealle eri kielelle.

Tutustu englanninkieliseen oppaaseen [How does Fairtrade mitigate human rights violations in global supply chains?](#)

Vuonna 2021 julkaistuja tutkimuksia

Reilun kaupan merkin tunnettuus 87 %

Vuosittainen kuluttajatutkimus (Kantar TNS 2021) osoittaa, että yhä useampi tunnistaa Reilun kaupan merkin.

- Reilun kaupan merkin tunnettuus 87 %
- Reilun kaupan merkin spontaani tunnettuus 43 %
- Valtaosa (65 %) suomalaisista ilmoittaa tietävänsä, mitä Reilun kaupan merkki tarkoittaa
- Merkin tuntevista 37 % ostaa säännöllisesti Reilun kaupan tuotteita.
- Säännöllisesti Reilun kaupan tuotteita ostavien määrä on lähes kolminkertaistunut neljän vuoden aikana.

[Tutustu tarkemmin tutkimustuloksiin](#)

Suomalaiset odottavat kunnilta vastuullisuutta

- Suomalaisista 80 % on sitä mieltä, että kuntien pitää näyttää esimerkkiä tekemällä vastuullisia hankintoja.
- 74 % vastaajista on sitä mieltä, että sosiaalisesti vastuullista tuotetta tulisi suosia kuntien hankinnoissa, vaikka hinta olisikin hieman korkeampi (57 % v. 2016).
- Ympäristövastuullisia hankintoja suosisi korkeammasta hinnastakin huolimatta 68 % (64 % v. 2016).

[Tutustu tarkemmin tutkimustuloksiin](#)

GlobeScan

Keväällä 2021 toteutettu kuluttajatutkimus 15 Reilun kaupan markkina-alueella keräsi 15 400 vastausta (Suomen osuus 1050). Tutkimuksesta vastasi Fairtrade International ja sen toteutti GlobeScan.

- 64 % milleniaaleista on valmis maksamaan enemmän brändistä, joka edistää toimillaan sosiaalista ja ympäristövastuuta.
- Vastaajista puolet valitsee mieluiten Reilun kaupan tuotteen vastuullisten merkkien joukosta.
- 79 % vastaajista pitää vaikutusta positiivisena, jos tuote muuttuu Reilun kaupan tuotteeksi.

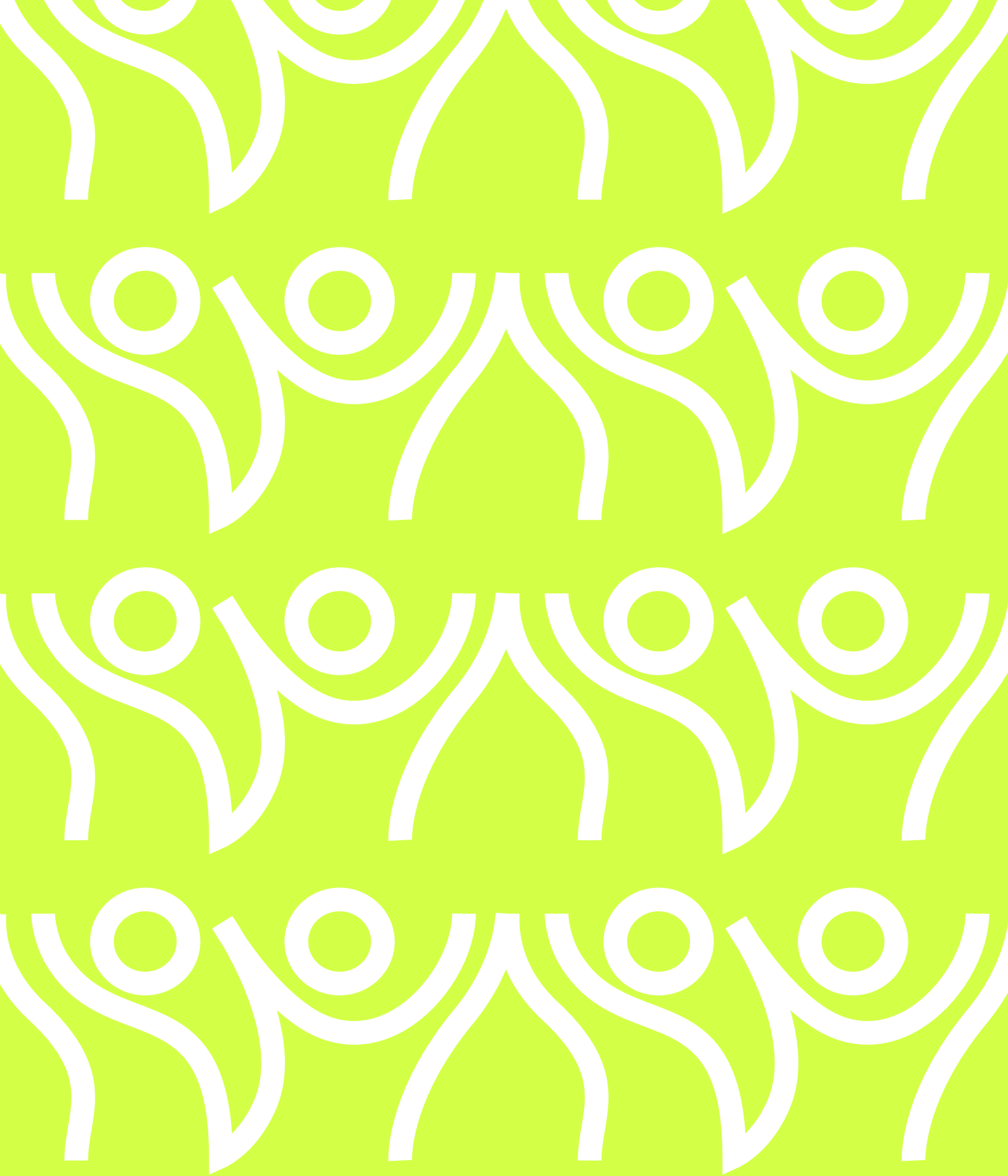
Tutkimus: Reilu kauppa ehkäisee lapsityövoiman hyväksikäyttöä tehokkaasti

Fairtrade International julkaisi vuoden 2021 lopussa selvityksen, miten Reilun kaupan käytössä olevat järjestelmät toimivat lapsityövoiman hyväksikäytön ehkäisemisessä. Selvityksen mukaan Reilun kaupan viljelmillä yleisimmin käytössä olevat kaksi järjestelmää toimivat tehokkaasti.

Osa tuottajista käytti lapsityön ehkäisemiseksi Reilun kaupan kriteerien yleistä seurantajärjestelmää (Internal Control System). Lisäksi Reilulla kaupalla on ollut muutaman vuoden ajan erityisesti lapsityön ja pakkotyön hyväksikäytön tunnistamiseen ja ehkäisyyn keskittyvä YICBMR-järjestelmä (Youth Inclusive Community Based Monitoring and Remediation).

Tutkimuksen mukaan lapsityövoiman hyväksikäytön ehkäisemisessä saavutetaan kestävämpiä tuloksia, kun koko yhteisö on mukana. YICBMR-järjestelmässä mukana olevat tuottajajärjestöt tekevät yhteistyötä koko yhteisön ja paikallisviranomaisten, yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Mukana lapsityövoiman hyväksikäytön ehkäisemisessä on myös paljon nuoria, jotka ovat aiemmin tehneet itsekin tiloilla töitä.

[Tutustu tarkemmin tutkimustuloksiin](#)

reilukauppa.fi

 reilukauppa

 reilukauppa

 reilukauppa

 fairtrade-finland

